

Daniel

O viață de mărturie

3

SUPREMAȚIE
SUPRANATURAL
SUPRAVIEȚUIRE

Grupuri de ucenicie
Biserica Baptistă "Harul"
Titan-București
Martie
2011

Profetul

Profetia

Cărțile profetice

Literatura apocaliptică

Profetul

Ca oficiu în Israel, oficiul profetic a apărut odată cu Samuel, de aceea el este considerat primul dintre profeți în texte ca F. Ap. 3:24, 13:20; Evrei 11:32. Samuel a inaugurat ceea ce s-a numit „Școala profeților” (2 Regi 2:3, 5). Dar și înainte de Samuel întâlnim profeți. Avraam este numit profet în Geneza 20:7. Moise este și el numit profet (Deut. 18:18) și cei 70 care l-au ajutat pe Moise, de asemenea (Numeri 11:25). Întâlnim profeți și pe vremea judecătorilor (Jud. 6:8). Dar de la Samuel întâlnim ceea ce s-a numit o școală a profeților la Rama (1 Sam. 19:20), în care erau educați „fiii prorocilor”.

În istoria Israelului întâlnim cinci oficii: preoții, leviții, judecătorii, regii și profeții. Preoții și leviții au fost instituiți prin Legea lui Moise, judecătorii ca precursori ai regilor au fost recunoscuți oficial, iar monarhia a fost instituită de asemenea oficial; dar nu găsim nicăieri o instituire națională a oficiului profetic. Profeții erau de cele mai multe ori chemați individual de Dumnezeu și adesea intrau în conflict cu regii sau preoții. Care era, de fapt, relația dintre preoți-leviți-profeți?

Preoții și leviții erau slujitorii și învățătorii ordinari (obișnuiți), pe când oficiul profetic avea mai degrabă caracter extraordinar. Dumnezeu i-a rânduit pe preoți și pe leviți ca să facă slujbele obișnuite și să învețe Legea pe popor. Dar când acești învățători oficiali nu mai își făceau slujba, sau când poporul se abătea de la Legea Domnului și călca Legământul, atunci apăreau în scenă profeții, ca să atenționeze, să cheme înapoi în Legământ și la respectarea Legii.

Profeții, ca slujitori extraordinari, nu lucrau în afara cadrului Legii sau al Legământului. Grija lor era să explice și să aplice esența Legii, să-i aducă pe oameni înapoi pe tărâmul Legii și pe calea ascultării de Legământul încheiat cu Dumnezeu.

Astfel, se poate spune că rolul principal al profeților biblici era acela de **mediatori ai Legământului și ai păzirii Legii** în vremuri de criză, când

poporul se abătea de la Lege și de la Legământ. (*La lege și la mărturie. Căci dacă nu vor vorbi așa nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta.* Isaia 8:10) Moise, primul mediator al Legii, devine și modelul profeților. Toate pedepsele pentru neascultare sau binecuvântările pentru ascultare, rostite de profeți, nu erau noi revelații, ci erau preluate din Lege și actualizate. Vezi Levitic 26 și Deuteronom 4, 28.

Un alt rol al profeților a fost acela al **prevestirii lui Mesia și a noii ere** (Vezi 1 Petru 1:10-12). Dar chiar și statisticile arată că nu acesta a fost rolul lor principal. Mai puțin de 2% din profețiile VT sunt mesianice. Mai puțin de 5% descriu era Noului Legământ. Mai puțin de 1% sunt escatologice.

Este adevărat că au mai avut și rolul de **a prevesti anumite evenimente viitoare**, dar de cele mai multe ori era vorba de un viitor relativ apropiat al evreilor sau al națiunilor înconjurătoare, viitor care astăzi este trecut.

În esență, profetul era unul care **vorbea în Numele Domnului**: *așa vorbește Domnul...*, chiar termenul „profet” provine din verbul *phemi*, care înseamnă „a vorbi” și *pro* care înseamnă „în locul” (Compară cu „pronume”, adică „în locul numelui”). În Exod 7:1 Aaron este numit de Dumnezeu prorocul lui Moise, adică „va vorbi în locul lui înaintea lui faraon”.

Profeția

Profeția în oricare din formele ei este un **produs al inspirației divine** directe. În 2 Petru 1:21 este scris că profeții au vorbit „mânați de Duhul Sfânt”. Cuvântul folosit aici pentru *mânați* mai este folosit în F.Ap. 27:15, 17 cu privire la corabia purtată de vânt: „ne-am lăsat duși în voia lui”. Termenul *nabhi* sau *navi*, cuvântul ebraic pentru „proroc”, derivă din rădăcina unui cuvânt care înseamnă „a fierbe sub presiune”, ca un izvor de apă termală fiebinte sau ca o fântână; asta sugerează imaginea revărsării cuvintelor sub presiunea interioară a inspirației divine. Inspirația divină nu a anulat sau anihilat personalitatea profeților. Și mai trebuie menționat că **inspirația nu îi face infailibili pe profeți**, ci face **infailibil Cuvântul** divin rostit de ei sub inspirația divină. (Vezi cazul Natan-David din 2 Samuel 7:1-5)

Profeția poate fi **predictivă** (pronunță Cuvântul lui Dumnezeu pentru viitor), dar poate fi și **nonpredictivă** (proclamă adevărul lui Dumnezeu cu putere).

Cărțile profetice

Cărțile profetice sunt cel mai greu de citit, de interpretat și de înțeles. Este greu să citești dintr-o răsufare o carte profetică, de exemplu Amos (care are 9

capitole), dar nu și o carte narativă cum este Estera (deși are 10 capitole).

Înainte de a analiza câteva din cauzele care generează dificultățile întâmpinate în abordarea cărților profetice, e bine de observat contextul în care apar „profeții-scriitori”, de la care avem cărți profetice.

Toate cărțile profetice din Biblie datează din perioada **760 î.H.** (Amos) **460 î.H.** (Maleahi). Așadar toți profeții-scriitori sunt chemați la slujbă în ultimii 300 de ani ai istoriei israelite, dinaintea „marii tăceri” a lui Dumnezeu din perioada intertestamentară. Ne putem întreba de ce nu avem astfel de profeți pe vremea lui Avraam sau a lui Moise sau măcar pe vremea lui David?

Care sunt **caracteristicile** acestor **300 de ani** în care activează profeții-scriitori?

1. Revolte politice, militare, sociale fără precedent
2. Un grad foarte ridicat de infidelitate spirituală și de neglijare a Legământului
3. Schimbări semnificative în ce privește granițele țării și dislocările populației

Dificultatea înțelegerii cărților profetice este datorată în mare parte necunoașterii sau ignorării funcției și rolului profeției. Alte **cauze** ar putea fi:

1. Forma poetică a profețiilor. Ceea ce pentru evreii de atunci era o facilitate, pentru noi de astăzi devine o dificultate. Poezia având o structură definită și un anumit ritm, făcea mai ușor de reținut mesajul profetic. Însă traducerile noastre nu mai pot reda „poezia” profețiilor și oricum societatea contemporană occidentală are o altfel de „poezie”.

2. Oracolele profetice nu sunt întotdeauna clar delimitate, datate sau ordonate cronologic. De cele mai multe ori, profețiile erau scrise la ceva vreme după ce erau rostite. Astfel erau adunate și puse împreună, de profet sau de un scrib anume (vezi cazul Ieremia-Baruch).

3. Lipsa contextului specific în care s-a rostit profeția respectivă. Pe lângă contextul larg (760-460 î.H.) este nevoie și de un context mai detaliat pentru a înțelege anumite profeții. Acest context nu ni s-a transmis însă de fiecare dată.

Dificultățile citirii, interpretării și înțelegerii cărților profetice pot fi parțial depășite dacă se ține cont de câteva „chei”:

1. Funcția și rolul profeției în Israel. (Vezi explicațiile de mai sus: profetul și profeția biblică)
2. Privirea în trecut și nu în viitor. Multe din profețiile care vizau viitorul se refereau la un viitor relativ apropiat care pentru noi astăzi este trecut. (Vezi precizarea robiei, a întoarcerii din robie, prima venire a lui Mesia etc.)
3. Delimitarea oracolelor profetice. La fel cum la epistole este necesară împărțirea pe paragrafe ideatice, în cazul profeției este necesară delimitarea fiecărui mesaj profetic.
4. Înțelegerea formei. Fără o înțelegere clară a formei, conținutul nu poate fi clar. Trebuie ținut seama de paralelismul ideatic din poezia ebraică (sinonimic, antitetic sau sintetic).
5. Înțelegerea perspectivei profetice asupra cronologiei evenimentelor: perspectiva frontală și laterală sau vârfulurile profetice și văile temporale. Asta înseamnă că, deși două evenimente pot apărea în aceeași propoziție în textul profetic, între ele poate fi o distanță de sute sau mii de ani. (Domnul Isus se oprește cu citarea profeției la „un an de îndurare al Domnului” - Luca 4:17-21, deși în Isaia 61:1-2 profeția continuă cu „o zi de răzbunare”. „Anul de îndurare” și „ziua de răzbunare”, deși sunt despărțite doar de o virgulă în textul profetic, în ce privește împlinirea lor sunt despărțite de distanța de mii de ani dintre prima și a doua venire a lui Mesia.)
6. Înțelegerea corectă a imaginilor și a simbolurilor. Profețiile abundă în imagini și simboluri care pentru primii destinatari făceau mai clară profeția, dar pentru noi o pot face mai opacă.
7. Împlinirile multiple. Aceeași profeție poate avea o împlinire în viitorul apropiat (al Israelului, de obicei), dar și una mai îndepărtată (escatologică). De exemplu, viziunea cu oasele care prind viață din Ezechiel 37 are o împlinire imediată prin întoarcerea Israelului din robia babiloniană, dar poate fi și o imagine escatologică a învierii de apoi a tuturor oamenilor.

Avertismente

1. Sensurile secundare. Acordarea unor sensuri noi în Noul Testament, unor pasaje profetice din Vechiul Testament ține de *inspirație* (acțiunea Duhului Sfânt prin care scriitorii biblici au scris Biblia) și nu de *iluminare* (acțiunea Duhului Sfânt prin care cititorii de astăzi ai Bibliei sunt ajutați s-o înțeleagă). Vezi Matei 2:15 și Osea 11:1. Duhul Sfânt care l-a inspirat pe Osea, l-a inspirat și pe Matei să dea un sens cu totul nou unui text profetic. Matei nu aplică Osea 11:1 la Isus în urma unui proces exegetic și hermeneutic, ci dă un sens cu totul nou. El are dreptul și autoritatea s-o facă, noi nu.

2. Echilibru între înțelegere și aplicare. Isus a spus: *Dacă știți aceste lucruri, ferice de voi dacă le faceți*. Iacov spune: *Credința fără fapte este moartă*. Nu trebuie să cădem pradă fascinației de a descifra profețiile, ci trebuie să fim atenți să împlinim cât am înțeles. Cu cât împlinești mai mult, cu atât ți se va descoperi mai mult. Dumnezeu nu face risipă de descoperiri, de dragul curioșilor!

Literatura apocaliptică

Textele acestea sunt apocaliptice (de la grecescul *apocalypso*, care înseamnă „a descoperi”), în sensul că revelează secretele planurilor divine pentru istorie și pentru victoria Lui finală de la sfârșitul istoriei.

Literatura apocaliptică a fost moștenitoarea profeției. Rolul ei a fost să reafirme promisiunile profetice pentru viitor în măsura în care erau relevante pentru contemporanii scriitorului. Scriitorii literaturii apocaliptice nu erau profeți, ei activau după ce profeția încetase. De aceea probabil împrumută **pseudonime**, folosind numele unor sfinți din Vechiul Testament, din perioada revelației din epoca profetică. Acest procedeu nu era o încercare de fraudă pentru a-i face pe cititori să creadă că scrierile aparțineau perioadei profeților, ci mai degrabă, exprima rolul autorilor apocaliptici, de tălmăcitori ai revelației date în epoca profetică. Autoritatea lor este derivată din cea a profeților.

Literatura apocaliptică a apărut ca gen literar aparte după încetarea profeției, adică în perioada intertestamentară (mijlocul sec. II, criza elenistă generată de Antioch IV Epifane) și a înflorit în perioadele de criză națională. Ultimele scrieri apocaliptice importante datează din perioada de după căderea Ierusalimului în anul 70 d.H. și eșecul revoltei lui Bar Kohba (135 d.H.).

Apocalipse importante evreiești necanonice sunt: *1 Enoh* (o colecție de scrieri, cele mai vechi din sec.V î.H., iar cele mai noi din sec. I d.H.), *Testamentul lui Moise* sau *Înălțarea lui Moise* (165 î.H./ sec. I d.H.), *4 Ezra*, *2 Baruch* și *Apocalipsa lui Avraam* (70-140 d.H.)

Alte scrieri evreiești care conțin material apocaliptic sunt: *Oracolele sibiline evreiești* (scrise în stilul oracolelor păgâne de la Sibyls), *Jubileele*, *Testamentele celor doisprezece patriarhi*.

Cartea Jubileelor este o scriere evreiască intertestamentală care s-a păstrat doar în limba etiopiană și parțial în latină, dar fragmente ale originalului ebraic s-au descoperit la Qumran. A fost scrisă probabil în sec. II î.H. în cercuri (proto)eseniene. Este un midraș sau o rescriere a Genezei și a primelor capitole din Exod. Cartea dă o cronologie detaliată a istoriei biblice, calculată în perioade jubiliare de 49 de ani, fiecare fiind împărțită în 7 săptămâni de ani (cf. săptămânile din Daniel). Revelația de la Sinai apare în al 50-lea jubileu de la Creație. *Cartea Jubileelor* consideră calendarul solar de 364 de zile ca fiind singurul care garantează celebrarea sărbătorilor la datele corecte. Calendarul jubileelor derivă din 1 Enoh și a fost respectat cu strictețe la Qumran. Conform acestui calendar fiecare zi din lună cade în fiecare an în aceeași zi a săptămânii: de ex. *Anul Nou* cade mereu într-o zi de miercuri, iar *Paștele* într-o zi de marți. (Unii teologi cred că Isus a instituit Cina cea de taină după acest calendar, într-o marți seara.)

Literatura apocaliptică a fost principalul vehicul literar al mișcării Hasidice (de sfințenie), care a provocat pocăința națiunii, opoziția totală față de elenizare și a stimulat credința escatologică în intervenția iminentă a lui Dumnezeu pentru a-și salva poporul.

Grupări care au generat literaturi apocaliptice au fost: esenienii, fariseii, zeloții, evreii creștini.

Esenienii au format o comunitate evreiască înfloritoare între sec. I î.H. și sec. I d.H. Sunt menționați de Iosefus, Filon din Alexandria și Pliniu cel Bătrân. Locuiau în sate lucrând din greu în agricultură și dedicând mult timp studiului și rugăciunii. Respectau cu scrupulozitate puritatea ceremonială, aveau proprietățile în comun, nu aduceau jertfe animale, nu dețineau sclavi, se pare că practicau celibatul. Nu luau parte la acțiuni militare sau comerciale, cultivau toate virtuțile. Sunt localizați de Pliniu în Vestul Mării Moarte, mai sus de Enghedi. Intrarea în comunitate se făcea printr-o inițiere de 3 ani, conform lui Iosefus. La sfârșitul primului an, novicele era admis la ritualul purificării în apă, dar mai treceau încă doi ani până putea participa la masa comună.

Din punct de vedere literar, literatura apocaliptică este o formă literară foarte stilizată, cu convenții sau simbolisme și terminologie proprie, alimentându-se din surse ale Vechiului Testament. Este o literatură a visurilor și viziunilor, centrată adesea în jurul unei viziuni a Sălii Tronului ceresc. Poate conține discursuri lungi sau imagini simbolice.

Literatura apocaliptică ebraică a împrumutat uneori imagini din mediul ne-ebraic (cananit, babilonian, elenist etc.), dar conținutul era derivat din profețiile Vechiului Testament.

Autorii aceștia joacă un rol important în perioada intertestamentară când profeția încetase, dar împlinirea ei era încă așteptată. Ei au avut rolul lor în susținerea și intensificarea **așteptării escatologice** creând o punte între

testamente. Ei au accentuat **suveranitatea** lui Dumnezeu **asupra istoriei**, în contextul unei aparente contradicții între promisiunile lui Dumnezeu și experiența istoriei trăite. Ei credeau cu tărie că Dumnezeu a hotărât mai dinainte întregul curs al istoriei, i-a hotărât sfârșitul, iar puterea imperiilor păgâne durează doar atât cât permite El. Aceasta era o concepție puternic deterministă asupra istoriei, dar diferită de fatalism, care contrazice libertatea și responsabilitatea omului. Ei îi cheamă pe oameni la pocăință, la mijlocire și la acțiune etică. **Dualismul temporal**, epoca aceasta păcătoasă - epoca viitoare desăvârșită, era o altă caracteristică a literaturii apocaliptice. Nu este un dualism absolut, pentru că deși domnește răul acum, totuși Dumnezeu este suveran chiar în acest veac păcătos.

Interpretarea apocaliptică a **istoriei** s-a dezvoltat în contextul experienței istorice postexilice, când Israel a rămas sub dominația puterilor păgâne, iar promisiunile unei restaurări glorioase rămăneau neîmplinite. **Mântuirea escatologică** era văzută în termeni transcendenți și universali. Această mântuire transcende istoria salvării din trecut, și echivalează cu o nouă creație, în care răul și suferința vor fi anihilate. Până și moartea va fi învinsă: prin învierea trupurilor moarte și prin nemurirea spirituală. Era escatologică este de fapt instaurarea Împărăției lui Dumnezeu care va înlocui toate imperiile omenești.

Și în Noul Testament sunt pasaje care seamănă cu literatura apocaliptică: Matei 24, Marcu 13, Luca 21, 1 Tesaloniceni 4:16, 2 Tesaloniceni 2. Isus și Biserica au avut asemănări cu felul de gândire apocaliptică prin concepte ca: învierea, cele două epoci, Fiul omului, necazul cel mare, împărăția lui Dumnezeu. Spre deosebire de literatura apocaliptică evreiască, orientată exclusiv spre viitor, creștinii au o literatură apocaliptică caracterizată de dinamica „deja” și „nu încă” (cf. Ioan **acum suntem copiii lui Dumnezeu... dar ce vom fi nu s-a arătat încă** 1 Ioan 3:1). Creștinii au convingerea că împlinirea escatologică a început deja prin moartea și învierea lui Isus. Literatura apocaliptică din Noul Testament gravitează în jurul lui Isus Hristos. Actul decisiv al mântuirii escatologice a avut loc. Hristos este acum destinul lumii.

Surse consultate:

Biblia

Biblia ca literatură, Gordon Fee, Douglas Stuart

Dicționar biblic, Editura Cartea Creștină, Oradea

Explore the Bible, Sidlow Baxter

Daniel, Benjamin Fărăgău

Mâna care scrie pe zid, David Jeremiah, C.C. Carlson

DAV, Viorel Silion

Supremația lui Iahve în cer și pe pământ

Versetul de memorat

Dar sfinții Celui Preaînalt vor primi împărăția și vor stăpâni împărăția în veci, din veșnicie în veșnicie. Daniel 7:18

Citește Daniel 7:1-8.

Capitolul 7 din Daniel încheie secțiunea scrisă în limba aramaică a cărții. Din capitolul 8 se revine la limba ebraică. Asta înseamnă că viziunea lui Daniel din capitolul 7 vizează tot cursul general al istoriei din vremea Neamurilor. Celelalte viziuni de la capitolul 8 înainte privesc istoria mai ales din punctul de vedere al poporului Israel.

Secțiunea aramaică a cărții lui Daniel (cap. 2-7) se deschide cu visul lui Nebucadnețar, care surprinde succesiunea a patru imperii ale lumii și venirea Împărăției veșnice, și se încheie cu vedenia lui Daniel, care surprinde, de asemenea, succesiunea a patru imperii.

Când are Daniel această vedenie? (v. 1)

Când a avut Nebucadnețar primul vis? (2:1)

Anul întâi al lui Belșatar a fost anul 553 î.H. Anul al doilea al lui Nebucadnețar a fost anul 604 î.H. Asta înseamnă că între visul lui Nebucadnețar și vedenia lui Daniel s-a scurs o perioadă de aproximativ 50 de ani.

Care sunt cele trei etape prin care visul lui Daniel ajunge să fie cunoscut? (v. 1)

Daniel 7:1 În anul dintâi al lui Belșatar, împăratul Babilonului, Daniel a visat un vis și a avut vedenii în mintea lui, pe când era în pat. În cele din urmă a scris visul și a istorisit lucrurile de căpetenie. 2 Daniel a început și a zis: „În vedenia mea de noapte am văzut cum cele patru vânturi ale cerurilor au izburit pe marea cea mare. 3 Și patru fiare mari au ieșit din mare, deosebite una de alta. 4 Cea dintâi semăna cu un leu, și avea aripi de vultur. M-am uitat la ea, până în clipa când i s-au smuls aripile; și, sculându-se de pe pământ, a stat drept în picioare ca un om, și i s-a dat o inimă de om. 5 Și, iată că o a doua fiară era ca un urs și stătea într-o rână; avea trei coaste în gură între dinți; și i s-a zis: „Scoală-te, și mănâncă multă carne!” 6 După aceea m-am uitat mai departe și iată o alta ca un pardos, care avea pe spate patru aripi ca o pasăre; fiara aceasta avea și patru capete, și i s-a dat stăpânire. 7 După aceea m-am uitat în vedeniile mele de noapte, și iată că era o a patra fiară, nespuse de grozav de înspăimântătoare și de puternică; avea niște dinți mari din fier, mânca, sfărâma, și călca în picioare ce mai rămânea;

era cu totul deosebită de toate fiarele de mai înainte, și avea zece coarne. 8 M-am uitat cu băgare de seamă la coarne, și iată că un alt corn mic a ieșit din mijlocul lor, și dinaintea acestui corn au fost smulse trei din cele dintâi coarne. Și cornul acesta avea niște ochi ca ochii de om, și o gură..., care vorbea cu trufie.

Marea cea mare era Marea Mediterană (Iosua 1:4). Dar „marea” poate fi și un simbol al umanității (Isaia 17:12; Ieremia 46:7-8; Apocalipsa 17:15).

Leul înaripat era un simbol al Babilonului.

Poarta lui Nimrod, străjuită de doi lei înaripti cu chip de om (Metropolitan Museum of Art, New York)

Ce a văzut Daniel în debutul vedeniei sale? (v. 2)

Se pot observa două planuri: cerurile („vânturile cerurilor”) și pământul („marea cea mare”). Cerul dictează ce se întâmplă pe pământ și nu invers. (vezi Daniel 4:17)

Observă și subliniază de câte ori apar expresii de genul: *am văzut, m-am uitat, mă uitam* etc.

Reamintește-ți caracteristicile literaturii apocaliptice: vise, viziuni, simboluri, imagini, interpretarea istoriei, suveranitatea divină asupra istoriei, încurajare în vremuri grele pentru poporul ales, prevestirea Împărăției veșnice a Celui Preaînalt și a aleșilor Lui.

Ce se întâmplă în secvența următoare a vedeniei? (V. 3)

Care sunt cele două caracteristici ale celor patru fiare ieșite din mare? (v. 3)

Cu ce se aseamnă prima fiară? (4a)

Ce ți se pare neobișnuit la această imagine?

Ce i se întâmplă neobișnuit acestui leu? (4b)

Observă și subliniază de câte ori apar expresii comparative de genul: *semăna cu, ca un, ca o, ca...*

Cu ce se aseamnă a doua fiară ieșită din marea cea mare? (v. 5a)

Care sunt cele trei detalii date despre ea? (v. 5)

Crezi că semăna cu ursuleții de pluș cu care se joacă copiii de azi sau cu un urs flămând în căutarea prăzii? De ce?

Ce a văzut Daniel mai departe? Cu ce se aseamnă a treia fiară? (v. 6)

Care sunt elementele neobișnuite, fantastice, la acest pardos?

Ce i s-a dat acestei a treia fiare?

Se poate observa că toate cele trei fiare sunt subordonate unei puteri superioare: leului *i s-au smuls* aripile, ursului *i s-a zis să mănânce multă carne*, pardosului *i s-a dat stăpânire* etc. Aceasta subliniază viziunea profetic-apocaliptică a Supremației lui Iahve în istoria omenirii!

Ce a văzut Daniel „după aceea” în vedeniile lui de noapte? Cu ce semăna a patra fiară? (v. 7)

Leul înaripat poate reprezenta Imperiul Babilonian

Ursul poate reprezenta Imperiul Medo-Persan. Faptul că stătea într-o râună poate însemna că perșii i-au asimilat pe mezi, iar Impreiuil inițial medo-persan devine Imperiul Persan. Cele trei coaste pot reprezenta trei regiuni cucerite, cum ar fi: Lidia, Egipt, Babilon.

Pardosul cu patru aripi și patru capete poate reprezenta Imperiul Grec al lui Alexandru Macedon.

Scrive mai jos 7-8 caracteristici ale acestei fiare a patra.

Ce a mai văzut Daniel la această a patra fiară când s-a uitat mai cu atenție? (v. 8)

Ce s-a întâmplat când a apărut acest corn mic?

Ce avea acest corn?

Ce se spune despre ochii lui?

Dar despre gură?

Dacă primele trei fiare erau subordonate puterii cerești, a patra se remarcă prin nesubordonare, prin sfidare - vorbea cu trufie.

Aceasta a fost viziunea de la nivelul mării. Dacă ar fi să rezumi această viziune, cum ai rezuma-o într-o frază scurtă?

A patra fiară

Cornul era un simbol al puterii. Vezi Luca 1:69 și nota din subsolul textului biblic.

Ce impresie sau senzație ai avut citind ce a văzut Daniel?

Cărei fiare îi alocă viziunea cel mai mare spațiu, cele mai multe detalii? De ce crezi asta?

Corelează cu a patra împărăție din Daniel 2. Ce concluzie tragi?

Viziunea lui Nebucadnețar asupra istoriei diferă de cea a lui Daniel. Dacă pentru Nebucadnețar istoria omenirii este o istorie cu față umană (statuia), pentru Daniel istoria omenirii are mai degrabă o față de fiară. Din perspectiva lui Daniel toate imperiile sunt bestiale și nu umane. Și dacă ar fi să ne gândim la toate atrocitățile comise în campaniile de cucerire, din vremuri de demult sau mai apropiate, acest fapt este foarte evident. (Compară atrocitățile asirienilor cu cele ale fasciștilor lui Hitler. E vreo diferență, în afară de secolul în care se petrec?!) Viziunea lui Daniel devoalează degradarea moral-spirituală a omului până la gradul de bestie. Se poate observa o degradare treptată: de la aur la lut (Daniel 2) și de la leu, regele animalelor, la o fiară de nedescris (Daniel 7).

Descoperiri

Urmează acum Actul II al viziunii lui Daniel. Imaginează-ți un ecran uriaș pe care urmărești viziunea lui Daniel. Imaginează-ți ecranul împărțit în două de o linie orizontală. Astfel ai partea de jos a ecranului și partea de sus a lui.

Ei bine, ce ai văzut până acum, v. 1-8, ai văzut în partea de jos a ecranului, la nivelul pământului, al mării. De

la versetul 9, Daniel spune că s-a uitat la lucrurile acestea din partea de jos a ecranului, până când a observat ceva în partea de sus a lui.

Citește Daniel 7:9-14.

Până când se uită Daniel la fiarele din partea de jos a ecranului? (v. 9a)

Pe cine observă Daniel intrând în scenă în planul superior al ecranului? (v. 9)

Ce crezi că înseamnă această expresie: Cel îmbătrânit de zile? Ți se pare potrivită pentru Dumnezeu? De ce?

Cum este descris Cel Îmbătrânit de zile și cadrul în care apare? Corelează cu Ezechiel 1:15-16.

Câți slujitori Îl înconjurau?

Ce crezi că reprezintă râul de foc? Dar scaunele de domnie din v. 9?

Pentru ce se făceau toate pregătirile și pentru ce venise cel Îmbătrânit de zile? (v. 10b)

Daniel 7:9 *Mă uitam la aceste lucruri, până când s-au așezat niște scaune de domnie. Și un Îmbătrânit de zile a șezut jos. Haina Lui era albă ca zăpada, și părul capului Lui era ca niște lână curată; scaunul Lui de domnie era ca niște flăcări de foc, și roțile Lui ca un foc aprins. 10 Un râu de foc curgea și ieșea dinaintea Lui. Mii de mii de slujitori Îi slujeau, și de zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui. S-a ținut judecata și s-au deschis cărțile. 11 Eu mă uitam mereu, din pricina cuvintelor pline de trufie pe care le rostea cornul acela: m-am uitat până când fiara a fost ucisă, și trupul ei a fost nimicit și aruncat în foc, ca să fie ars. 12 Și celelalte fiare au fost desbrăcate de puterea lor, dar li s-a îngăduit o lungire a vieții până la o vreme și un ceas anumit. 13 M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte, și iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. 14 I S-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, ca să-i slujească toate popoarele, neamurile și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică, și nu va trece nicidecum, și împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată.*

Adu-ți aminte de elemente specifice literaturii apocaliptice: vederea Sălii Tronului din ceruri, a Celui Preaînalt, judecata națiunilor, domnia poporului ales, suveranitatea lui Iahve asupra istoriei.

Ce cărți crezi că s-au deschis?

Citește textele următoare și scrie câteva din cărțile pe care le are Dumnezeu în biblioteca cerului.

Exod 32:32 _____

Psalmul 56:8 _____

Maleahi 3:16 _____

Filipeni 4:3 _____

Apocalipsa 20:12 _____

Este numele tău scris în Cartea vieții? Mulțumește-I lui Dumnezeu. Dacă nu ești sigur, roagă-L chiar acum să-ți ierte păcatele și să-ți scrie numele în Cartea vieții. Altfel nu vei putea intra în Împărăția lui Dumnezeu.

Unde se mută privirea lui Daniel în secvența următoare? (v. 11, 12)

Ce vede în partea de jos a ecranului?

Ce îl uimea pe Daniel în discursurile cornului mic?

Ce s-a întâmplat cu fiara a patra? (v. 11b) Corelează cu Apocalipsa 19:20.

Cel Îmbătrânit de zile este o expresie antropomorfică prin care se subliniază pe de-o parte, veșnicia lui Dumnezeu, iar pe de altă parte, sfârșitul veacurilor.

Fiul omului este o expresie apocaliptică, mesianică, preluată de evangheliști și atribuită Domnului Isus. (Vezi Marcu 10:45 ș.a.)

Ce s-a întâmplat cu celelalte fiare din partea de jos a ecranului? (v. 12)

Unde se mută privirea lui Daniel în secvența următoare? (v. 13-14)

Cine intră în scenă pe norii cerului, în partea de sus a ecranului? (v. 13)

Spre cine s-a îndreptat?

Ce i s-a dat? (v. 14)

Cum este stăpânirea și împărăția Lui? (v. 14b)

Corelează cu Daniel 2:44-45. Ce asemănări vezi între piatra din Daniel 2 și Fiul omului din Daniel 7?

Citește Daniel 7:15-28.

Ce impact au asupra lui Daniel aceste vedenii? (v. 15)
Corelează și cu v. 28.

Compară cu efectele visului asupra lui Nebucadnețar. (2:1) Ce asemănări și deosebiri vezi?

Daniel 7:9 *Mă uitam la aceste lucruri, până când s-au așezat niște scaune de domnie. Și un Îmbătrânit de zile a șezut jos. Haina Lui era albă ca zăpada, și părul capului Lui era ca niște lână curată; scaunul Lui de domnie era ca niște flăcări de foc, și roțile Lui ca un foc aprins. 10 Un râu de foc curgea și ieșea dinaintea Lui. Mii de mii de slujitori Îi slujeau, și de zece mii de ori zece mii stăteau înaintea Lui. S-a ținut judecata și s-au deschis cărțile. 11 Eu mă uitam mereu, din pricina cuvintelor pline de trufie pe care le rostea cornul acela: m-am uitat până când fiara a fost ucisă, și trupul ei a fost nimicit și aruncat în foc, ca să fie ars. 12 Și celelalte fiare au fost desbrăcate de puterea lor, dar li s-a îngăduit o lungire a vieții până la o vreme și un ceas anumit. 13 M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte, și iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. 14 I S-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, ca să-i slujească toate popoarele, neamurile și oamenii de toate limbile.*

Ce cere Daniel și cui? (v. 16)

Cine îi tâlcuiește viziunea lui Daniel?

Urmează **Actul III** al viziunii, și anume **tâlcuirea ei**.

Ce reprezintă cele patru fiare, conform tâlcuirii?(v. 17)

Cine va primi împărăția cea veșnică? (v.18)

Cine crezi că erau pentru Daniel „sfinții Celui Preaînalt”?

Ce a mai dorit Daniel să știe în afară de tâlcuirea succintă din v. 17-18? (v. 19-20)

De ce crezi că l-a preocupat mai mult a patra împărăție, decât celelalte trei? (v. 21-22)

Cum îi interpretează unul dintre cei prezenți în Sala Tronului a patra fiară lui Daniel? (v. 23)

Ce însemna cele zece coarne? (v. 24)

Dar cornul cel mic?

Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică, și nu va trece nicidecum, și împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată.

Daniel 7:15 *Eu, Daniel m-am tulburat cu duhul, și vedeniile din capul meu m-au înspăimântat. 16 M-am apropiat de unul din cei ce stăteau acolo, și l-am rugat să-mi dea lămuriri temeinice cu privire la toate aceste lucruri. El mi-a vorbit și mi le-a tâlcut astfel: 17 „Aceste patru fiare mari, sunt patru împărați, care se vor ridica pe pământ. 18 Dar sfinții Celui Preaînalt vor primi împărăția și vor stăpâni împărăția în veci, din veșnicie în veșnicie. 19 În cele din urmă am dorit să știu adevărul asupra fiarei a patra, care se deosebea de toate celelalte și era nespus de grozavă: avea dinți din fier și ghiare din aramă, mânca, sfărâma și călca în picioare ce rămânea; 20 și asupra celor zece coarne pe care le avea în cap, și asupra celui lalt corn care ieșise, și înaintea căruia căzuseră trei; asupra cornului acestuia, care avea ochi, o gură, care vorbea cu trufie, și avea o înfățișare mai mare decât celelalte*

Ce se spune despre cornul cel mic?

v. 24b _____

v. 25 _____

Cu cine intră în conflict cornul cel mic? (v. 25)

Prin ce acțiuni concrete se va manifesta conflictul acesta?

Compară atitudinea acestui corn față de Cel Preaînalt cu declarațiile lui Nebucadnețar și Darius despre Cel Preaînalt. Ce deosebiri vezi? De ce crezi că se deosebesc atât de mult?

Ce se va întâmpla după perioada de domnie a acestui împărat? (v. 26) Corelează cu v. 10.

Cui îi va fi dată domnia, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor de sub ceruri? (v. 27)

Cum este împărăția Celui Preaînalt? (v. 27b) Corelează cu Daniel 2:44.

Cum s-a simțit Daniel la sfârșitul viziunii? (v. 28)

De ce crezi că are această stare?

coarne. 21 Am văzut, de asemenea, cum cornul acesta a făcut război sfinților, și i-a biruit, 22 până când a venit Cel Îmbătrânit de zile și a făcut dreptate sfinților Celui Preaînalt, și a venit vremea, când sfinții au luat în stăpânire împărăția.

Daniel 7:23 *El mi-a vorbit așa: „Fiara a patra, este o a patra împărăție, care va fi pe pământ. Ea se va deosebi de toate celelalte, va sfâșia tot pământul, îl va călca în picioare și-l va zdrobi. 24 Cele zece coarne, înseamnă că din împărăția aceasta se vor ridica zece împărați. Iar după ei se va ridica un altul, care se va deosebi de înaintașii lui, și va doborî trei împărați. 25 El va rosti vorbe de hulă împotriva Celui Preaînalt, va asupri pe sfinții Celui Preaînalt, și se va încumeta să schimbe vremurile și legea; și sfinții vor fi dați în mâinile lui timp... de o vreme, două vremuri și o jumătate de vreme. 26 Apoi va veni judecata, și i se va lua stăpânirea, care va fi prăbușită și nimicată pentru totdeauna. 27 Dar domnia, stăpânirea și puterea tuturor împărățiilor care sunt pretutindeni sub ceruri, se vor da poporului*

Ce a făcut cu toate cuvintele descoperite?

Ai fost vreodată afectat atât de puternic de Cuvântul lui Dumnezeu? De ce? Povestește.

Care a fost senzația cea mai puternică pe care ai simțit-o vreodată auzind sau citind Cuvântul lui Dumnezeu?

Concluzie

Scopul literaturii apocaliptice nu era în primul rând unul predictiv, ci unul pastoral. În vremuri grele, de criză, când poporul ales era sub dominația păgânilor, scrierile apocaliptice interpretau istoria prezentă în lumina profețiilor și subliniau supremația lui Iahve asupra istoriei și a tuturor imperiilor, învingerea imperiilor păgâne și restaurarea Israelului, care va primi în final toată puterea și conducerea. Evreii erau încurajați să rămână credincioși lui Iahve în vremuri grele, când părea că Dumnezeul lor este învins de zeii păgâni.

Descoperiri

Citește Psalmul 73. Ai avut vreodată dezamăgirea lui Asaf? Ce fapte concrete s-au întâmplat? Unde a descoperit Asaf răspunsul la frământările lui? Dar tu, unde poți descoperi ajutor în criza credinței?

Privește ecranul istoriei în întregime. Tot ce se întâmplă în partea de jos, sub soare, este sub controlul Celui Preaînalt care stăpânește peste pământ și cer. Nu te îngrijora! Rămâi credincios!

sfinților Celui Preaînalt. Împărăția Lui este o împărăție veșnică, și toate puterile Îi vor sluji și-L vor asculta! 28 Aici s-au sfârșit cuvintele. Pe mine, Daniel, m-au tulburat nespus de mult gândurile mele, și mi s-a schimbat culoarea feței; dar am păstrat cuvintele acestea în inima mea.

Lecția 11

Pedeșit și curățit de un Dumnezeu suveran

Versetul de memorat

Suferiți pedeapsa: Dumnezeu Se poartă cu voi ca și cu niște fii. Căci care este fiul pe care nu-l pedepsește tatăl?

Evrei 12:7

Cu capitoul 8 începe partea scrisă în limba ebraică a cărții Daniel. Acest fapt indică și accentul pus în aceste profeții pe destinul poporului evreu. Viziunile din capitolele 2 și 7 vizau istoria mai multor imperii pângăre, îngăduite de Dumnezeu Preaînalt pentru a-I împlini scopurile. Urmează însă acum încă trei profeții datate după anii de domnie ai împăraților babilonieni sau medo-persani, dar care vizează poporul sfânt, poporul lui Daniel, de aceea și sunt scrise în limba evreilor.

Citește Daniel 8:1-14.

În ce an primește Daniel viziunea aceasta? (v. 1)

Câți ani trecuseră de la precedenta viziune? Corelează cu 7:1.

Unde i se pare lui Daniel că se află în momentul viziunii? (v. 2)

Ce vede Daniel în prima secvență a viziunii? (v. 3-4)

Unde se afla berbecul? Corelează cu 7:2.

Daniel 8:1 În anul al treilea al domniei împăratului Belșațar, eu, Daniel, am avut o vedenie, în afară de cea pe care o avusesem mai înainte. 2 Când am avut vedenia aceasta, mi s-a părut că eram la capitala Susa, în ținutul Elam; și în timpul vedeniei mele, mă aflam lângă râul Ulai. 3 Am ridicat ochii, m-am uitat, și iată că într-un râu stătea un berbec, și avea două coarne; coarnele acestea erau înalte, dar unul era mai înalt decât celălalt, și cel mai înalt a crescut cel din urmă. 4 Am văzut cum berbecul împunea cu coarnele spre apus, spre miazănoapte și spre miazăzi; nicio fiară nu putea să-i stea împotrivă și nimeni nu putea să scape pe cine-i cădea în mână; ci el făcea ce voia, și a ajuns puternic. 5 Pe când mă uitam cu băgare de seamă, iată că a venit un țap de la apus, și a cutreierat toată fața pământului, fără să se atingă de el; țapul acesta însă avea un corn mare între ochi. 6 A venit până la berbecul care avea coarne, și pe care-l văzusem stând în râu, și s-a repezit asupra lui cu toată puterea lui. 7 L-am văzut cum s-a apropiat de berbec, s-a aruncat încruntat asupra lui, a izbit pe berbec, și i-a frânt amândouă coarnele, fără

Ce a observat Daniel uitându-se la coarnele berbecului? (v. 3)

Ce a văzut Daniel că făcea berbecul? Scrie ce afli despre el. (v. 4)

Ce animal apare în secvența a doua a viziunii? (v. 5)

De unde a venit?

Ce fel de animale sunt berbecul și țapul în comparație cu fiarele din capitolul 7? Crezi că are vreo importanță această deosebire? De ce?

Ce observă Daniel când se uită la coarnele țapului?

Cu cine intră în conflict mai întâi? (v. 6-8)

Describe lupta dintre țap și berbec scriind acțiunile țapului menționate în v. 6-8.

v. 6 _____

v. 7 _____

v. 8 _____

Ce afli despre țap din v. 8-9?

ca berbecul să i se fi putut împotrivi; l-a trântit la pământ, și l-a călcat în picioare, și nimeni n-a scăpat pe berbec din mâna lui. 8 Țapul însă a ajuns foarte puternic; dar când a fost puternic de tot i s-a frânt cornul cel mare. În locul lui au crescut patru coarne mari, în cele patru vânturi ale cerurilor. 9 Dintr-unul din ele a crescut un corn mic, care s-a mărit nespun de mult spre miazăzi, spre răsărit, și spre țara cea minunată. 10 S-a înălțat până la oștirea cerurilor, a doborât la pământ o parte din oștirea aceasta și din stele, și le-a călcat în picioare. 11 S-a înălțat până la căpetenia oștirii, i-a smuls jertfa necurmată, și i-a surpat locul locașului său celui Sfânt. 12 Oastea a fost pedepsită din pricina păcatului săvârșit împotriva jertfei necurmate; cornul a aruncat adevărul la pământ, și a izbutit în ce a început. 13 Am auzit pe un Sfânt vorbind; și un alt Sfânt a întrebat pe cel ce vorbea: „În câtă vreme se va împlini vedenia despre desființarea jertfei necurmate și despre urâciunea pustiirii? Până când va fi călcat în picioare Sfântul Locaș și oștirea?” 14 Și el mi-a zis: „Până vor trece două mii trei sute de seri și

Cu cine intră în conflict după ce îl biruiește pe berbec?
(v. 10-12)

Ce întrebare s-a pus în cer, în auzul lui Daniel? (v. 13)

Care sunt expresiile-cheie din cele două întrebări?

Cine pe cine a întreat?

Cine, ce și cui a răspuns la această întrebare? (v. 14)

La care din cele două întrebări puse în v. 13 se
răspunde în v. 14?

Ce se va întâmpla după 2 300 de seri și dimineți?

Citește Daniel 8:15-19.

Cine l-a ajutat pe Daniel să înțeleagă vedenia? (v. 15-
16)

De ce crezi că nu a putut s-o înțeleagă singur?

Care a fost impactul apropierii arhanghelului Gavril
de Daniel? (v. 17a, 18a)

*dimineți; apoi Sfântul
Locaș va fi curățit!”*

Susa fusese una dintre capitalele Imperiului elamit și un centru cultural al Imperiului neobabilonian. În 639 î.H. Susa a fost distrusă de asirianul Assurbanipal (669-633 î.H.). Abia după ridicarea mezilor și apoi a perșilor, Susa a redevenit o capitală regională, ca punct terminal spre est al drumului împărătesc ce lega Sardesul cu Susa. Vezi acțiunea din cartea Esterei care se petrece în Susa. Însă în anul al treilea al lui Belșatar, ultimul împărat al Imperiului babilonian, Susa nu era încă restaurată.

Daniel 8:15 *Pe când eu, Daniel, aveam vedenia aceasta, și căutam s-o pricep, iată că înaintea mea stătea cineva, care avea înfățișarea unui om. 16 Și am auzit un glas de om în mijlocul râului Ulai, care a strigat și a zis: „Gavriile, tâlcuiește-i vedenia aceasta.” 17 El a venit atunci lângă locul unde eram; și la apropierea lui, m-am înspăimântat, și am căzut cu fața la pământ. El mi-a zis: „Fii cu luare aminte, fiul omului, căci vedenia privește vremea sfârșitului!” 18 Pe când îmi vorbea el, am căzut cu fața la pământ leșinat. El*

Cum îți explici?

Ce face Gavril pentru Daniel? (17b, 18b)

La ce vreme se referă vedenia aceasta, conform spuselor lui Gavril din v. 19?

Citește Daniel 8:20-27.

Scrie în dreptul imaginilor simbolice din viziune, tâlcuirea pe care i-o dă Gavril lui Daniel. (v. 20-22)

Berbecul cu cele două coarne _____

Țapul unicorn _____

Cornul cel mare _____

Cele patru coarne crescute în locul celui mare frânt

Cine se va ridica după acești patru împărați? (v. 23)

Care sunt cele două caracteristici ale lui din v. 23?

După ce evenimente menționate în v. 23 se va ridica acest împărat viclean și fără rușine?

m-a atins, și m-a așezat iarăși în picioare în locul în care mă aflam. 19 Apoi mi-a zis: „Iată, îți arăt ce se va întâmpla la vremea de apoi a mânăiei, căci vedenia aceasta privește vremea sfârșitului.

2 300 de seri și dimineți această exprimare poate însemna 2 300 de zile (aproximativ 6 ani). Sau 1 150 de zile, adică o seară și o dimineață însemnând o zi conform Geneza 1 (aproximativ 3 ani). După aproximativ trei ani de la profanarea templului are loc Revolta Macabeilor. Armatele selecide au fost învinse pe rând, iar în ziua de 25 Kislev 164 î.H., exact la trei ani de la desacralizare, Templul a fost rededicat, jertfa necurmată fiind așezată din nou pe altar. Această zi a devenit Sărbătoarea înnoirii pentru evrei. Compară cu Ioan 10:22.

Daniel 8:20 Berbecul pe care l-ai văzut, cu cele două coarne, sunt împărații Mezilor și Persilor. 21 Țapul însă este împărăția Greciei, și cornul cel mare dintre ochii lui, este cel dintâi împărat. 22 Cele patru coarne care au crescut în locul acestui corn frânt, sunt patru împărății, care se vor ridica din neamul acesta, dar care nu vor avea atâta putere. 23 La sfârșitul stăpânirii lor,

Alexandru Macedon sau Alexandru cel Mare s-a născut în 356 î.H., fiind fiul lui Filip al II-lea al Macedoniei și al Olimpiei din Epirus. În anii copilăriei lui Alexandru, tatăl său a subjugat peninsula Greciei prin victoria de la Chaeronea din 338 î.H. Astfel Filip al II-lea a ajuns liderul confederației statelor grecești care erau pe picior de război cu Persia. Doi ani mai târziu, Alexandru a moștenit tronul Macedoniei, tatăl său fiind asasinat, precum și cauza luptei împotriva Imperiului Persan. Alexandru, după ce a înfrânt armatele persane la Granicus (334 î.H.), apoi la Issos (333 î.H.), a coborât pe culoarul siro-palestinian cucerind Fenicia și apoi Egiptul. În Egipt a fondat orașul care-i poartă numele, Alexandria, iar în deșertul Libiei, consultând oracolul zeului Ammon, a fost proclamat ca faraon al Egiptului. În 331 î.H. a mășăluit în jurul Semilunei Fertile ca să se confrunte cu întreaga forță a lui Darius III. La Gaugamela, de cealaltă parte a Tigrlului, perșii au fost învinși din nou, Alexandru cucerind Babilonul, Susa, Persepolis și Ecbatana, cetatea de scaun de vară a mezilor. Darius III s-a retras spre nord apoi spre est, până a fost asasinat, iar Alexandru și-a asumat succesiunea. A urmat o campanie dură timp de doi ani în urma căreia a cucerit Bactria (Afganistanul și Kazakstanul de azi), înainte de a coborî în Valea Hindului (327 î.H.). Acolo a constatat că pentru a junge la oceanul de est, pe care grecii îl considerau capătul pământului, trebuie să traverseze Gangele. Aici a fost învins pentru prima dată, iar oamenii săi au refuzat să meargă mai departe. A trebuit să se întoarcă și a murit de febră sau otrăvit(?), la vârsta de doar 33 de ani, după una din obișnuitele sale orgii, în anul 323 î.H.

Cei patru generali

După moartea lui Alexandru cel Mare, el neavând urmaș, Imperiul s-a împărțit între cei patru generali ai săi astfel: **Cassander** a luat Macedonia și Grecia, **Lysimachus** a preluat Tracia și Bitinia, lui **Seleucus Nicator** i-au revenit Siria, Armenia și alte țări din est, iar **Ptolemeu** a juns să stăpânească Egiptul și Cirena. Pe scena istoriei biblice doi dintre ei au jucat un rol important, și anume Ptolemeu și Seleucus. Asta pentru că Israelul era teritoriu disputat fiind la mijloc între Egipt și Siria. Astfel ptolemeii din Egipt și seleucizii din Siria și-au disputat hegemonia asupra Israelului.

Antioh IV Epifane (175-163 î.H.), fiul lui Antioh al III-lea

Provenind din dinastia seleucizilor, Antioh IV Epifane a jucat un rol important în sec. II î.H. când a încercat o elenizare forțată a evreilor. Iosefus relatează în Antichități iudaice că Antioh IV Epifane a fost chemat

când păcătoșii vor fi u m p l u t m ă s u r a nelegiuirilor, se va ridica un împărat fără rușine și viclean. 24 El va fi tare, dar nu prin puterea lui însuși; el va face pustii de necrezut, va izbuti în tot ce va începe, va nimici pe cei puternici și chiar pe poporul sfinților. 25 Din pricina propășirii lui și izbândirii vicleniilor lui, inima i se va îngâmfa, va pierde pe mulți oameni care trăiau liniștiți, și se va ridica împotriva Domnului domnilor, dar va fi zdrobit, fără ajutorul vreunei mâni omenești. 26 Iar vedenia cu serile și diminețile, de care a fost vorba, este adevărată. Tu, pecetluiește vedenia aceasta, căci este cu privire la niște vremuri îndepărtate.” 27 Eu, Daniel, am stat leșinat și bolnav mai multe zile; apoi m-am sculat și mi-am văzut de treburile împăratului. Eram uimit de vedenia aceasta, și nimeni nu știa.

Jertfa necurmată-mielul de dimineață și mielul de seară

Urâciunea pustirii - profanarea Templului din anul 167 î.H.

fiecare a 25-a zi a lunii, deoarece acea zi era celebrată ca zi de naștere a lui Antioh IV Epifane. Acesta a murit nebun în 163 î.H. în Persia.

Scrie ce mai afli despre acest împărat? (v. 24, 25)

v. 24 _____

v. 25 _____

Descoperiri

Corelează cu cornul cel mic din Daniel 7:24-25. Ce asemănări vezi?

Cu cine intră în conflict?

Care sunt cele două lucruri pe care i le spune Gavril lui Daniel cu privire la vedenia cu serile și diminețile? (v. 26)

Ce-i spune să facă cu această vedenie?

Ce crezi că înseamnă pecetluirea ei?

Ce efect are vedenia asupra lui Daniel?

De ce crezi că vedenia și tâlcuirea ei îl îmbolnăvesc pe Daniel?

Oare să fi înțeleș Daniel că e vorba de ceva de bine sau de rău prevestit pentru acea vreme îndepărtată? Comentează.

Descoperiri

Care crezi că sunt formele moderne de profanare a închinării?

Cu ce religie crezi că se vrea a fi înlocuit creștinismul biblic astăzi? Cum poți să te păzești ca să nu fii păcălit?

Ce ai descoperit despre împărățiile lumii în acest capitol?

Dar despre judecata lui Dumnezeu și Împărăția Lui?

Descoperiri

Rugăciunea de mijlocire în fața unui Dumnezeu suveran

Versetul de memorat

*Și mi-am întors fața spre Domnul
Dumnezeu, ca să-L caut cu
rugăciune și cereri, postind în sac și
cenușă. Daniel 9:3*

Anii domniei lui Belșatar se pare că au fost ani în care Daniel a fost marginalizat, nefiind în grațiile petrecărețului, batjocoritorului și îngâmfatului împărat. Nu-i de mirare că în ziua ultimului ospăț al lui Belșatar Daniel nu era acolo. Mai mult decât atât, din prezentarea pe care i-o face regina-mamă lui Daniel în fața lui Belșatar și din modul în care îl abordează acesta pe Daniel, se poate deduce că cei doi nu se cunoșteau prea bine. Dacă Daniel i-a fost foarte apropiat lui Nebucadnețar, nu la fel a fost față de Belșatar. Însă căderea în dizgrația împăratului pământesc nu-l afectează negativ pe Daniel, ci îl face să se apropie și mai mult de Împăratul ceresc. Nu-i întâmplător faptul că viziunile lui Daniel încep în primul an al lui Belșatar. Daniel era preocupat nu de soarta lui personală la curtea lui Belșatar, ci de soarta poporului său pe scena istoriei. Dumnezeu onorează preocupările sfinte ale lui Daniel vorbindu-i prin vedenii și prin Scripturi.

Daniel 9:1 *În anul dintâi al lui Dariu, fiul lui Ahașveros, din neamul Meșilor, care ajunsese împărat peste împărăția Haldeilor, 2 în anul dintâi al domniei lui, eu, Daniel, am văzut din cărți că trebuiau să treacă șaptezeci de ani pentru d ă r â m ă t u r i l e Ierusalimului, după numărul anilor, despre care vorbise Domnul către prorocul Ieremia. 3 Și mi-am întors fața spre Domnul Dumnezeu, ca să-L caut cu rugăciune și cereri, postind în sac și cenușă.*

Citește Daniel 9:1-3.

La începutul domniei cărui împărat și imperiu este datat acest mesaj al lui Daniel? (v. 1)

Unde se uită și ce vede Daniel? (v. 2)

Ce sens are aici verbul „a vedea”?

Era anul întâi al lui Darius, anul căderii Babilonului și al înălțării Medo-Persiei. Era anul 539 î.H. Era anul al 68-lea al robiei israelite. După Cuvântul Domnului rostit prin Ieremia, mai erau doi ani, doar doi, și urma ca robia să ia sfârșit.

Ce face Daniel în urma înțelegerii acestui fapt? (v. 3)

Care sunt cele două căi prin care L-a căutat Daniel pe Dumnezeu? (v. 3b)

Corelează Daniel 5:20 cu 9:3? Ce contrast observi în îmbrăcămintea lui Daniel? Ți-l imaginezi pe Daniel la vârsta de 80 de ani dând jos hainele oficiale de demnitar imperial și îmbrăcându-se cu un sac și stând pe cenușă? De ce crezi că a făcut asta?

Tu cum Îl cauți pe Domnul, prin ce acțiuni concrete?

Cât de tare te afectează când cazii în dizgrația cuiva?

Cum te ajută depărtarea de oameni să te apropii de Dumnezeu?

Daniel 9:4 *M-am rugat Domnului, Dumnezeului meu și l-am făcut următoarea mărturisire: „Doamne, Dumnezeule mare și înfricoșate, Tu, care ții legământul și dai îndurare celor ce Te iubesc și păzesc poruncile Tale! 5 Noi am păcătuit, am săvârșit nelegiuire, am fost răi și îndărătnici, ne-am abătut de la poruncile și orânduiriile Tale. 6 N-am ascultat pe robii Tăi proorocii, care au vorbit, în Numele Tău, împăraților noștri, căpeteniilor noastre, părinților noștri, și către tot poporul țării. 7 Tu, Doamne, ești drept, iar nouă ni se cuvine astăzi să ni se umple fața de rușine, nouă tuturor oamenilor lui Iuda, locuitorilor Ierusalimului și întregului Israel, fie ei aproape, fie departe, în toate țările în care i-ai izgonit, din pricina fărădelegilor de care s-au făcut vinovați față de Tine! 8 Doamne, nouă ni se cuvine să ni se umple fața de rușine, da,*

Citește Daniel 9:4-14.

Scrie mai jos păcatele pe care le mărturisește Daniel în v. 5-11.

Scrie mai jos ce recunoaște Daniel despre Dumnezeu în v. 4, 7, 9.

Care este păcatul național al Israelului recunoscut de Daniel în v. 11a?

Care a fost urmarea? (v. 11b)

Observă cum Daniel face legătura între istoria prezentă și Legea lui Moise care fusese dată cu aproape 1 000 de ani mai înainte. Daniel recunoaște că prorocii i-au avertizat că vor atrage asupra lor blestemele din Legea lui Moise, fundamentul Legământului. Daniel recunoaște aici funcția profeților de mediatori ai Legământului încheiat pe baza Legii.

Citește blestemele din Levitic 26:14-46 și Deuteronom 28:15-68. Care dintre ele s-au abătut asupra generației lui Daniel?

nouă, împăraților noștri, căpeteniilor noastre, și părinților noștri, pentru că am păcătuit împotriva Ta! 9 La Domnul, Dumnezeul nostru, însă, este îndurarea și iertarea, căci împotriva Lui ne-am răzvrătit! 10 N-am ascultat glasul Domnului, Dumnezeului nostru, ca să urmăm legile Lui pe care ni le pusese înainte prin robii Săi, prorocii; 10 N-am ascultat glasul Domnului, Dumnezeului nostru, ca să urmăm legile Lui pe care ni le pusese înainte prin robii Săi, prorocii; 11 ci tot Israelul a călcat Legea Ta, și s-a abătut astfel ca să n-asculte de glasul Tău. De aceea, ne-au și lovit blestemurile și jurămintele scrise în Legea lui Moise, robul lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit împotriva lui Dumnezeu. 12 El a împlinit astfel cuvintele pe care le rostise împotriva noastră și împotriva căpeteniilor noastre, care ne-au cârmuit, și a adus peste noi o mare nenorocire, așa cum niciodată și nicăieri sub cer nu s-a mai întâmplat o nenorocire ca aceea care a venit acum asupra Ierusalimului. 13 După cum este scris în Legea lui Moise, toată nenorocirea aceasta a venit peste noi; și noi

Ce efecte are astăzi neascultarea credincioșilor de Dumnezeu și abaterea de la Legământul încheiat cu El? Care din blestemele de mai sus crezi că se pot abate și astăzi asupra lor?

Ce recunoaște Daniel că ar fi trebuit și ar fi putut face poporul lui ca să evite pedeapsa, dar n-a făcut? (v. 12-14)

Citește Daniel 9:15-19.

Ce cere Daniel după rugăciunea de recunoaștere a dreptății lui Dumnezeu și de mărturisire a păcatelor? (v. 15-19)

v. 15 _____
v. 16 _____
v. 17 _____
v. 18 _____
v. 19 _____

La ce face apel Daniel când cere îndurare? (v. 19)

Care crezi că sunt păcatele care Îl întristează pe Dumnezeu în generația noastră de credincioși? Scrie și rostește o rugăciune de recunoaștere și de mărturisire a acestor păcate. Cere îndurarea lui Dumnezeu peste generația noastră, peste biserica noastră, peste grupul tău de ucenicie.

n-am rugat pe Domnul, Dumnezeul nostru, nu ne-am întors de la nelegiuirile noastre, și n-am luat aminte la adevărul Tău. 14 De aceea și Domnul a îngrijit ca nenorocirea aceasta să vină peste noi; căci Domnul, Dumnezeul nostru, este drept în toate lucrurile pe care le-a făcut, dar noi n-am ascultat glasul Lui.

Daniel 9:15 Și acum, Doamne Dumnezeul nostru, Tu care ai scos pe poporul Tău din țara Egiptului prin mâna Ta cea puternică, și Ți-ai făcut un Nume, așa cum este și astăzi: noi am păcătuit..., am săvârșit nelegiuire. 16 Dar, Doamne, după toată îndurarea Ta, abate mânia și urgia Ta de la cetatea ta Ierusalimul, de la muntele Tău cel Sfânt; căci din pricina păcatelor noastre și din pricina nelegiuirilor părinților noștri este Ierusalimul și poporul Tău de ocară tuturor celor ce ne înconjoară. 17 Ascultă, deci, acum, Dumnezeul nostru, rugăciunea și cererile robului Tău, și, pentru dragostea Domnului, fă să strălucească Fața Ta peste Sfântul Tău locaș pustiit...! 18 Pleacă urechea, Dumnezeule, și ascultă! Deschide ochii și

Citește Daniel 9:20-23.

Ce se întâmplă în timp ce Daniel își mărturisește păcatele și mijlocește pentru poporul lui? (v. 20-21)

Ce moment al zilei era când vine îngerul Gavril la Daniel? (v. 21)

De ce a venit Gavril la Daniel? (v. 22)

Care crezi că este legătura dintre rugăciunea lui Daniel și venirea lui Gavril ca să-i lumineze mintea, descoperindu-i Cuvântul Domnului? (v. 23)

Dacă Daniel nu se ruga așa cum a făcut-o, crezi că ar mai fi venit Gavril și ar mai fi avut el parte de descoperirea care urmează? De ce?

Te-ai gândit vreodată la legătura care există între rugăciunea de mărturisire a păcatelor și înțelegerea planurilor divine?

Când ai început tu să te rogi a ieșit cuvântul... îi spune Gavril lui Daniel. Se întâmplă ceva când te rogi tu? Postul și rugăciunea, care exprimă o pocăință sinceră din toată inima, corelate cu credința în Cuvântul lui Dumnezeu, deschid cerul, pun în mișcare îngerii și îți aduc un compliment divin: om preaiubit și scump.

Acum ia aminte la cuvântul care urmează și înțelege vedenia.

privește la dărîmăturile noastre, și la cetatea peste care este chemat Numele Tău! Căci nu pentru neprihănirea noastră Îți aducem noi cererile noastre, ci pentru îndurările Tale cele mari. 19 Ascultă, Doamne! Iartă, Doamne! Ia aminte, Doamne! Lucrează și nu zăbovi, din dragoste pentru Tine, Dumnezeule meu! Căci Numele Tău este chemat peste cetatea Ta și peste poporul Tău!”

Daniel 9:20 *Pe când încă vorbeam eu, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu și păcatul poporului meu Israel, și îmi aduceam cererile înaintea Domnului, Dumnezeului meu, pentru muntele cel Sfânt al Dumnezeului meu; 21 pe când vorbeam eu încă în rugăciunea mea, a venit repede în zbor iute, omul Gavril, pe care-l văzusem mai înainte într-o vedenie, și m-a atins în clipa când se aducea jertfa de seară. 22 El m-a învățat, a stat de vorbă cu mine, și mi-a zis: „Daniele, am venit acum să-ți luminez mintea. 23 Când ai început tu să te rogi, a ieșit cuvântul, și eu vin să ți-l vestesc; căci tu ești prea iubit și scump. Ia aminte, deci, la cuvântul acesta, și înțelege vedenia!*

Citește Daniel 9:24-27.

Care sunt cele șase fapte care se vor întâmpla după cele 70 de săptămâni? (v. 24)

Care este reperul dat pentru începerea numărării săptămânilor? (v. 25)

Cine apare după șapte săptămâni? (v. 25)

Cine crezi că este Unsul, Cârmitorul?

Ce se va întâmpla apoi în următoarele 62 de săptămâni?

Ce se va întâmpla cu Unsul după aceste săptămâni? (v. 26a)

Ce se va întâmpla cu cetatea și Sfântul Locaș? (v. 26b)

Cine cu cine face un legământ în a 70-a săptămână? (V. 27)

Daniel 9:24 Șaptezeci de săptămâni au fost hotărâte asupra poporului tău și asupra cetății tale celei sfinte, până la încetarea fărădelegilor, până la ispășirea păcatelor, până la ispășirea nelegiuirii, până la aducerea neprihănirii veșnice, până la pecetluirea vedeniei și prorociei, și până la ungerea Sfântului sfinților. 25 Să știi, deci, și să înțelegi, că de la darea poruncii pentru zidirea din nou a Ierusalimului, până la Unsul (Mesia), la Cârmitorul, vor trece șapte săptămâni; apoi timp de șizeci și două de săptămâni, pietele și gropile vor fi zidite din nou, și anume în vremuri de strâmtorare. 26 După aceste șizeci și două de săptămâni, Unsul va fi stârpit, și nu va avea nimic. Poporul unui domn care va veni, va nimici cetatea și Sfântul Locaș, și sfârșitul lui va fi ca printr-un potop; este hotărât că războiul va ține până la sfârșit și împreună cu el și pustiirile. 27 El va face un legământ trainic cu mulți, timp de o săptămână, dar la jumătatea săptămânii va face să înceteze jertfa și darul de mâncare, și pe aripa urâciunilor idolești va veni unul care pustiește, până va cădea asupra celui pustiit prăpădul hotărât.”

Cine și cum va călca legământul la jumătatea săptămânii?

Paragraful din Daniel 9:24-27 este considerat cel mai important, dar și cel mai disputat din toată cartea lui Daniel. În prezentul studiu nu ne propunem să dezbatem sau să elucidăm cronologia săptămânilor, ci doar prezentăm câteva teorii și interpretări.

Există două tipuri majore de interpretări: interpretarea cristologică și necristologică.

Interpretarea necristologică vede deznodământul celor șaptezeci de săptămâni în jurul lui Antioh IV Epifane.

Interpretarea cristologică are și ea două abordări. Prima, numită și abordarea mesianică, pentru că se referă la prima venire a lui Mesia, interpretează cele șaptezeci de săptămâni într-o desfășurare consecutivă și se oprește cu evenimentele imediat după moartea și învierea Domnului Isus, culminând cu căderea Ierusalimului din anul 70 d.H. A doua, numită și abordarea escatologică, vede referiri evidente în această profeție la a doua venire a Domnului Isus. În consecință, această abordare include o mare paranteză între săptămâna a șaizeci și noua și a șaptezecoa, această perioadă fiind perioada Bisericii.

Descoperiri

Ce ai descoperit despre rugăciunea de mărturisire din acest capitol?

Dar despre rugăciunea de mijlocire?
